

**LOKALNI AKCIONI PLAN ZA UNAPREĐENJE POLOŽAJA IZBEGLIH
I INTERNO RASELJENIH LICA U OPŠTINI ŽITIŠTE
2010-2013**

Žitište jun 2010 godine.

SADRŽAJ

Uvodna na reč Predsednika Opštine	3
Uvod	4
Strateški okvir	5
Zahvalnost učesnicima/cama u procesu izrade LPA	6
Sažetak (rezime) LPA	7
Poglavlje 1: Opšti podaci o Opštini	8
Poglavlje 2: Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima	11
Poglavlje 3: Analiza situacije, zaključci i preporuke	13
Poglavlje 4: Prioritetne ciljine grupe	20
Poglavlje 5: Opšti i specifični ciljevi	21
Poglavlje 6: Aktivnosti – Zadaci za realizaciju LPA	23/28
Poglavlje 7: Resursi/budžet	29
Poglavlje 8. Aranžmani za primenu	29
Poglavlje 9: Praćenje i ocena uspešnosti	31

Uvodna reč Predsednika Opštine Titište

Opština Titište ima opredeljenje da svoj razvoj u svim oblastima života vodi planski i organizovano, kroz proces koji je zasnovan na realnom sagledavanju stanja i potreba, ali i mogućnosti koje imamo da se na identifikovane potrebe odgovori.

U tom pravcu je usmeren i Lokalni plan akcije za unapredjenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica koji ima za cilj da olakša život i pospeši integraciju naših sugradjana koji su svoj trajni ili privremeni dom našli u našoj opštini.

Stvaranjem uslova za celovitu integraciju izbeglih i interno raseljenih lica na području opštine Titište i unapređenjem njihovog društvenog položaja stanovanja, poboljšanjem socio-ekonomskog stanja i smanjenjem siromaštva.

Plan je, s druge strane izraz principa solidarnosti i jednakih mogućnosti i naše političke volje da se najugroženijim društvenim grupama, među kojima su i izbeglice i interno raseljena lica, pruži dodatna društvena podrška.

Uveren da će Plan poslušiti svim zainteresovanim i odgovornim institucijama, organizacijama i pojedincima da pojačaju svoje aktivnosti i postignu bolje rezultate u radu, zahvaljujem svim akterima koji su učestvovali u njegovom kreiranju.

Predsednik opštine Titište

Dragan Milenković

UVOD

Šta je Lokalni plan akcije za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica

U ovom dokumentu pod procesom *lokalnog akcionog planiranja unapređenja položaja izbeglih¹ i interno raseljenih lica² (IRL)* podrazumevamo proces donošenja odluka o tome koje promene značajne za život izbeglih i interno raseljenih lica nameravamo da ostvarimo u svom lokalnom okruženju u toku predviđenog vremenskog perioda 2010-/2013godine. Taj proces se zasniva na identifikovanju najboljeg načina angažovanja kapaciteta svih socijalnih aktera u zajednici u planiranju i primeni plana. *Lokalni akcioni plan za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica* posmatramo kao rezultat procesa planiranja ili plansku odluku kojom su definisani osnovni načini ostvarivanja ciljeva razvoja ove oblasti života lokalne zajednice.

U okviru ovog dokumenta, pod *izbeglim i interno raseljenim licima* podrazumevaju se sva lica koja su bila izložena prisilnom napuštanju svojih domova i raseljavanju, zbog rata na prostoru bivših jugoslovenskih republika i bombardovanja Kosova i Metohije, uključujući i ona lica koja su u međuvremenu stekla status građana Republike Srbije, ali i dalje imaju nerešene egzistencijalne probleme nastale u toku izbegličkog statusa.

Lokalni akcioni plan za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica (IRL) u Opštini Titište, nastao je kao rezultat učešća u Projektu *Podrška institucijama Vlade Republike Srbije koje su nadležne za izbegla i interno raseljena lica*. Opšti cilj Projekta je pronalaženje rešenja na nivou države koja će pružiti podršku Vladi Republike Srbije da na efikasan i održiv način odgovori na potrebe izbeglih i IRL. Projekat finansira Evropska unija, a sprovodi Međunarodna organizacija za migracije (International Organization for Migration – IOM). Korisnici Projekta su institucije Vlade Republike Srbije koje su nadležne za izbegla i interno raseljena lica: Komesarijat za izbeglice Republike Srbije (KIRS), Ministarstvo za Kosovo i (MinKiM) i Ministarstvo rada i socijalne politike (MRSP), kao i druga nadležna ministarstva, opštinska povereništva za izbegla i interno raseljena lica i *odabrane opštine*.

¹ Prema Konvenciji UN o statusu izbeglice (1951), **izbeglica** je osoba koja iz osnovanog straha da će biti progonjena zbog svoje rase, nacionalne pripadnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog uverenja, napustila je svoju državu i ne može ili zbog pomenutog straha ne želi da se u nju vrati. Pojam izbeglice je Protokolom iz 1967. god. proširen i na osobe koje su bile izložene ratnim stradanjima ili drugim oblicima nasilja i zato odlučile ili bile prinuđene da napuste svoju državu. (<http://en.wikipedia.org/wiki/Refugee>)

² **Interno raseljene osobe** su one koje su bile prisiljene da napuste svoje domove, ali su ostale u granicama svoje države. Razlozi zbog kojih su bili prisiljeni da napuste svoje domove mogu biti različiti: rat, nasilje, ugrožavanje ljudskih prava, politički progon ili prirodne katastrofe (zemljotres, poplava i sl.). Zato što se nalaze u granicama svoje zemlje, mogućnosti njihove međunarodne zaštite su ograničene. Iako ih, za razliku od izbeglica, ne štiti Specijalna konvencija UN, i dalje ih štite nacionalni zakoni, međunarodno humanitarno pravo i međunarodni pravni akti u oblasti ljudskih prava. (http://www.articleword.org/index.php/Displaced_person)

Strateški okvir projekta

Određen je u skladu sa politikom i pravcima delovanja definisanim Nacionalnom strategijom za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica i drugim nacionalnim strateškim dokumentima od značaja za ovu oblast³. U cilju koordiniranog rada, korišćenja naučenih lekcija i najboljih praksi, ovaj Projekat uzima u obzir postojeće projekte izgradnje kapaciteta na lokalnom nivou, a naročito one koji su u domenu socijalne, ekonomske i stambene politike. Kreiranje i sprovođenje lokalnih akcionih planova za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica ovde se tretira kao deo šireg mehanizma smanjenja siromaštva i socijalne isključenosti osetljivih društvenih grupa.

Lokalni plan akcije za unapredjenje položaja izbeglica i IRL donosi se na period od 4 godine.

Proces izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Titište, zasnivao se na interaktivnom pristupu čije su osnovne metodološke karakteristike da je:

- Lokalni – sproveden je u lokalnoj zajednici i uvažava lokalne specifičnosti;
- Participativan – uključio je različite bitne aktere procesa društveno organizovane podrške izbeglim i interno raseljenim u lokalnoj zajednici;
- Utemeljen na realnim okolnostima, raspoloživim resursima i potrebama unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih;
- Prilagođen situaciji u lokalnoj zajednici, akterima i pozitivnoj promeni kojoj se teži;
- Koristi savremene metode planiranja i analize svih važnih elemenata potrebnih za donošenje odluka;
- Podstiče odgovoran odnos različitih društvenih aktera u lokalnoj zajednici.

Za potrebe procesa, prikupljanje i analizu osnovnih podataka o položaju i potrebama izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Titište korišćeni je baza podataka opštinskog poverenika, centra za socijalni rad, rezultati intervjua sa potencijalnim korisnicima/cama, statistički podaci, podaci Komesarijata za izbeglice Republike Srbije.

Proces izrade Plana sproveden je u periodu 2009-2010 godine.

Zahvalnost učesnicima/cama u procesu lokalnog akcionog planiranja

U cilju izrade Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Titište, formirana je radna grupa koju su činili predstavnici/ce: lokalne samoprave kao nosioca procesa i formalnog donosioca ovog dokumenta, institucije sistema koje se na lokalnom nivou bave pitanjima socijalno ugroženim licima i Komesarijata za izbeglice Republike Srbije .

opštinske radne grupe		
Ime i prezime	Organizacija	Funkcija
Ljubica Mitrović	Komesarijat R.S	Okružni kordinator
Nikola Štula	Poverenik za izbeglice	Koordinator Opštine Titište
Branislava Janošev	Centar za socijalni rad Titište	Dipl.socijolog direktor
Bogdan Mijoković	Crveni krst Titište	sekretar
Miloš Vujinov	J.P.Razvoj Titište	ekonomista
Biljana Omaljev	Viši referent za poslove sa izbeglicama	O.U. Titište

Uloga Opštinske radne grupe bila je da:

- Kreiraju planove na rešavanju problema izbeglih i IRL lica da efikasno i na održiv način zadovolje njihove potrebe kao i definisanje pravca budućeg razvoja.
- Unapredi sopstvene kapacitete za planiranje kroz odgovarajuće obuke organizovane od strane IOM-a;
- Obezbedi potrebne podatke neposredno od ciljnih grupa i socijalnih aktera u sistemu podrške izbeglim i interno raseljenim;
- Razmenjuje informacije i učestvuje na sastancima od značaja za proces planiranja;
- Primenjuje usvojene metode planiranja tokom procesa planiranja;
- Definiše ciljeve, pravce razvoja i sarađuje sa različitim relevantnim lokalnim i republičkim akterima;
- Planira praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene lokalnog akcionog plana;
- Radi na pisanju završnog dokumenta;

Na izradi ovog dokumenta u konsultativnom procesu najveći doprinos povereniku dali su potencijalni korisnici budućih programa i projekata iz izbegličkih naselja na teritoriji opštine . Zahvaljujemo i ostalim akterima uključenim u prikupljanju podataka značajnih za LAP: ,Centra za socijalni rad , i navladinim organizacijama sa teritorije Titište.

Posebnu zahvalnost izražavamo Komesarijatu za izbeglice Republike Srbije i IOM projektnom timu u delu stručne podršku na izradi LAP-a

Sažetak - Rezime

Lokalni akcioni plan za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Titište (2010-2013) je dokument koji izražava dugoročna opredeljenja lokalne samouprave da poboljša uslove života i mogućnosti za integraciju izbeglih i interno raseljenih u lokalnu zajednicu. Ovaj plan je zasnovan na sveobuhvatnoj analizi situacije relevantne za unapređenja položaja izbeglih i interno raseljenih. Akcioni Plan je usmeren ka svim osobama u Opštini Titište koje su bile izložene prisilnim migracijama i egzistencijalnim poteškoćama.

Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i IRL definisana su dva opšta cilja koja je realno moguće ostvariti u periodu od 2010-2013 godine i to je

OC1-Poboljšani socijalno-materijalni uslovi za integraciju izbeglih i interno raseljenih u ruralnim sredinama kroz lokalne i državne programe za trajno rešavanje stambenog pitanja otkupom i adaptacijama kuća u ruralnim sredinama.

OC2-Poboljšanje životnog standarda i egzistencijalnih uslova za integraciju izbeglih i IRL kroz lokalne programe za povećanje zapošljavanja i stvaranja uslova za njihovo ekonomsko osamostaljivanje i uključivanje u društveni život Opštine Titište.

U okviru navedenih opštih ciljeva, ovim akcionim planom utvrđuju se sledeći operativni zadatci :

SPECIFIČNI CILJEVI-SC1

- SC1a. U periodu 2010-2011 god. stambeno zbrinuti 10 najugroženijih porodica otkupom 10 seoskih kuća u ruralnim sredinama.
- SC1b. U periodu 2010-2012god. obezbediti podršku u građevinskom materijalu za 20 porodica izbeglih i IRL ,za završavanje započetih stambenih objekata ili popravku postojećih stambenih objekata (saradnji sa KIRS-om).
- SC1c U periodu 2010-2013.god. u saradnji sa Pokrajinskim fondom za zbrinjavanje, obezbediti dogradnju novozapočetih kuća i adaptaciju starih porodičnih kuća za najmanje 15 porodica.

SPECIFIČNI CILJEVI-SC2

- SC2a U periodu 2010 -2013 god. podsticati samozapošljavanje sredstvima Lokalnog fonda za pokretanje malog porodičnog biznisa (u saradnji sa MSP i Fondom za razvoj APV).
- SC2b Do kraja 2012god. obezbediti najmanje po 5 „paketa“ godišnje za otpočinjanje samostalnog porodičnog malog biznisa za izbegle i IRL

SC2c U periodu 2010 do kraja 2011 godine izgraditi deset stambenih jedinica za „stanovanje u zaštićenim uslovima” u Banatskom KaraĐorĐevu.

Procenjuje se da će za realizaciju Lokalnog plana u periodu 2010-2013 god. Biti potrebno da se izdoji oko 430.000 eura a iz lokalnog budžeta na bazi učešća od 5% 21.500 eura.

Lokalni plan, kao svoj sastavni deo ima planirane arat mane za implementaciju koji obuhvataju **lokalne strukture i različite mere i procedure** koje će osigurati njegovo uspešno sprovođenje.

Strukturu za upravljanje procesom primene LPA, nakon njegovog usvajanja, predstavljaće *Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja*, ova savet će, kao deo svog budućeg rada, napraviti *Plan upravljanja primenom Lokalnog plana*.

Operativnu strukturu za primenu ovog Lokalnog akcionog plana činiće institucije, organizacije i timovi formirani u cilju neposredne realizacije plana i projekata razvijenih na osnovu Lokalnog plana. U skladu sa LPA, biće realizovana podela uloga i odgovornosti među različitim akterima u lokalnoj zajednici-partnerima u realizaciji. Svaki akter će u skladu sa principom javnosti i transparentnosti rada voditi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju i pripremati periodične izveštaje o radu koji će biti polazna osnova za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada kao i informisanje javnosti .

Poglavlje 1.

OPŠTI PODACI O OPŠTINI ŽITIŠTE

1.1 Opština Žitište

Opština Žitište je opština Srednje-banatskog okruga, koja se nalazi pored leve obale Begejskog kanala. Na jugu se graniči sa zrenjaninskom, na istoku sa sečanjskom, na zapadu sa kikindskom i na severu sa opštinom Nova Crnja i državnom granicom prema Rumuniji.

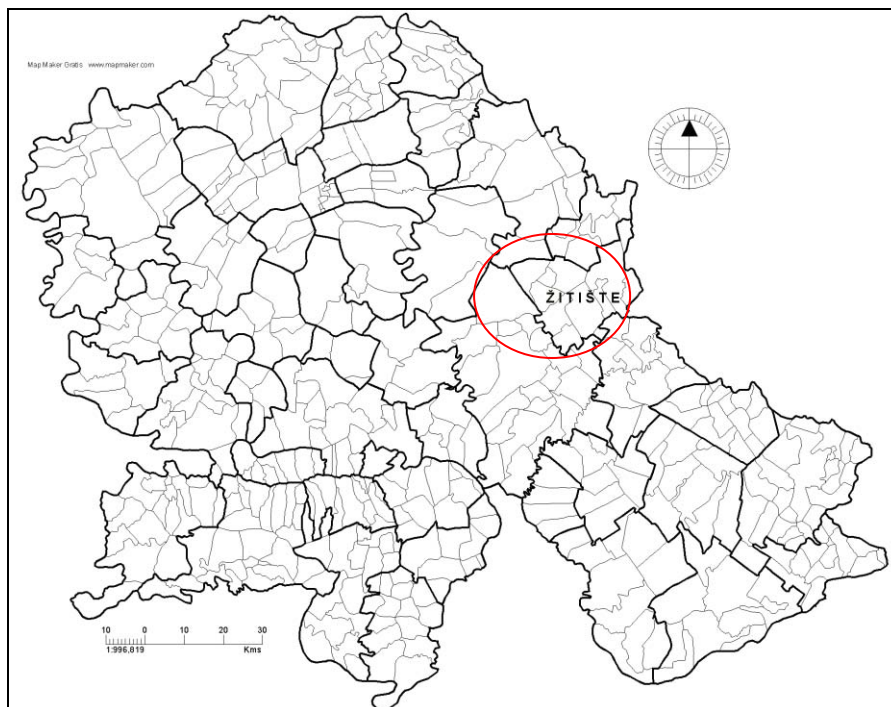
Pogodnost položaja se ogleda u tome što kroz opštinu prolazi važan put M-7 koji vodi ka Rumuniji (Novi Sad - Temišvar). U centru naselja Žitište odvaja se regionalni put R 123/1 ka Torcu, Višnjićevu, Krajišniku i Sečnju, a od Torca i regionalni put R 123/2 ka Itebeju i MeĐi Iz Žitišta polazi i kraći asfaltni put (3km) za Ravni Topolovac. Žitište nema autobusku stanicu, već postoje samo stajališta. Železnička pruga Jaša Tomić-MeĐa bila je lokalnog značaja, ali je zbog nerentabilnosti ukinuta krajem 1979. godine.

Rečni saobraćaj je omogućen kroz Begejski kanal za brodove širine 9m, dužine 65m i gaza 1,7m.

1.2 Veličina opštine Žitište

Opština Žitište obuhvata površinu od 525km² (na 16. mestu u AP Vojvodini), na kojoj živi 20.399 stanovnika. Time ona obuhvata 2,44% vojvođanske teritorije i 1,0% vojvođanske populacije.

Prosečna gustina naseljenosti iznosi 38,9st/km², što je daleko ispod vojvođanskog proseka od 94 st/km².

1.3 Naselja opštine Žitište

Kako Žitište ima povoljan geografski položaj, 1960. godine je odlučeno da postane opštinsko sedište za okolnih dvanaest naselja. U sastav opštine Žitište, pored samog naselja Žitište ulaze i sledeća naselja: Banatski Dvor, Banatsko Višnjićevo, Banatsko KaraĐorlavo, MeĐa Novi Itebej, Srpski Itebej, Ravni Topolovac, Torak (Begejci), Torda, Hetin i Čestereg.

1.4 Prirodno-geografske karakteristike

Atar Žitišta se nalazi na zrenjaninskoj lesnoj terasi na nadmorskoj visini od oko 80m, dok se manji deo na severoistočnoj periferiji pruža po itebejskoj depresiji koja je niža za 4-5m. Ova razlika je od velikog značaja za formiranje naselja, jer je staro naselje koje se nalazilo na obali Starog Begeja, pomereno zbog poplava. Na površini lesne terase javljaju se izdužene i plitke depresije u obliku napuštenih meandara.

Klima u ovoj opštini je kao i u ostalim naseljima istočne Vojvodine stepsko-kontinentalna sa toplim letima i hladnim zimama, sa znatnim temperaturnim amplitudama. Prosečna godišnja temperatura u opštini je 11,1°C. Najučestaliji vetar duva iz jugoistočnog pravca (od novembra do kraja aprila), a najsnažniji je severozapadni vetar. Po količini padavina opština Žitište spada u najsušnije delove Vojvodine, sa prosečnom godišnjom visinom padavina od 574mm.

Opština je bogata vodama koje se javljaju u vidu podzemnih i površinskih voda. Podzemne se javljaju u vidu freatskih (leti na 100-150cm, zimi 200-250cm) i arteških voda (vodosnabdevanje se vrši iz trećeg horizonta na 93-108m i četvrtog na 120-135m). Severnu polovinu atara preseca plovni Begej. Begej se ustvari sastoji od Starog Begeja (kroz opštinu protiče 28km) i Begejskog kanala (kroz opštinu protiče 25km), a oba su tokom istorije bila veoma važna za stanovnike ove opštine.

Pedološke karakteristike opštine uslovljene su geološkim sastavom, jer matični supstrat čine les i aluvijalni nanosi. Na teritoriji Žitišta zastupljena su sledeća zemljišta: černoziem, livadska crnica, ritske crnice; dok se na manjim površinama javljaju slatine (zaslanjena zemljišta).

Pretvaranjem najvećeg dela stepe u oranične površine, stepska vegetacija je ustupila mesto kulturnom bilju. Autohtone biljne vrste se mogu sresti još jedino pored puteva i na manjim neobrađenim površinama. Poljoprivredne površine zahvataju 49.333ha (što je 12,9ha/st, a šume 234ha).

Pravni okvir opštine ŽITIŠTE

- **Pravni izvor** delatnosti i ovlašćenja opštine Žitište čine Zakon o lokalnoj samoupravi i Statut opštine
- **Organi Opštine** su: Skupština opštine, Predsednik opštine, Opštinsko veće i Opštinska uprava.
- **Skupština** je najviši organ vlasti, koja izvršava zakonodavne funkcije i sastavljena je od 31 odbornika
- **Opštinsko veće** ima izvršnu vlast u opštini i čine ga 11 članova. Veće neposredno je odgovorno za predlaganje i izvršavanje odluka i drugih akata Skupštine opštine i stara se o izvršenju i raspolaganju sredstvima budžeta.
- **Predsednik opštine** je i predsednik opštinskog veća, predstavlja i zastupa opštinu i naredbodavac je za izvršenje budžeta
- **Povereništvo za izbeglice:** Do 2004. godine poverenika je postavljao Izvršni odbor opštine donošenjem novog zakona o lokalnoj samoupravi poverenik dobija zvanje višeg referenta za pitanje poslova sa izbeglicama i radnik je Opštinske Uprave na stalnom radu.

Poglavlje 2.

Podaci o izbeglim i interno raseljenim licima u Opštini Titište

Od početka krize i ratnih sukoba u bivšoj SFRJ u opštinu Titište je stigao veliki broj izbeglica u odnosu na broj stanovnika same opštine .

Na prvom popisu 1996.godine popisano je ukupno 2204 lica i to najviše iz Bosne i hercegovine 1181 -53,6 %
Hrvatske 878 -39,8%

Izbeglice iz opštine Sanski most su najbrojnije 374,a iz opština Ključa 43,Gacko 14,Konjic 48,Prijedor 9.Sem Sanskog mosta veći broj je pristigao i iz Teslićke opštine ,188.Iz Hrvatske veći broj je jedino iz opštine Gračac.

POREKLO IZBEGLICA DOSELJENIH U OPŠTINU TITIŠTE 1990--1996

POLAZIŠTE IZBEGLICA	TITIŠTE	%
Banija I Kordun	249	11,3
Severozapadna Dalmacija	138	6,3
Lika I Gorski kotar	317	14,4
Slavonija sa Baranjom	103	4,7
Srednje Hrvatska Panonija	50	2,3
Srednja dalmacija	2	0,1
Kvarner	9	0,4
Istra	10	0,5
Zapadna Bosna	91	4,1
Perip.Bosna	719	32,6
Srednja Bosna	220	10,0
Jadranska Hercegovina	52	2,4
Istočna Bosna	19	0,9
Planinska Hercegovina	80	3,6

Slovenija	20	0,9
Makedonija	23	1.0
Uta Srbija	15	0,7
Vojvodina	8	0,4
Nepoznato	79	3,6

	2204	100 %

NA POPISU 2001.GODINE PO EVIDENCIJI POVERENIŠTVA ZA IZBEGLICE REGISTRUVANO JE NAJVIŠE LICA I TO:

Sa izbegličkim statusom 1810 lica je napravilo izbegličku legitimaciju

Status prognanog lica je potvrđen za 1100 lica koja su tom prilikom uradila nove legitimacije što je ukupno 2810

Na poslednjem popisu koji je bio 2004/2005 godine potvrđen je status za 472 izbegla lica sad trenutno sa izbegličkim statusom ima oko 200 lica preko 1000 je ukinulo status i postali su državljanji Srbije.

INTERNO RASELJENIH LICA SA KOSOVA NA TERITORIJI NAŠE OPŠTINE IMA 22.

Društvena integracija:

Izbegla lica nisu posebno organizovani i zbog toga je njihova Integracija otežana. Dodatni faktor je razlika u društvenim obrascima između njihovih matice i novog prostora, ali i zbog neravnopravnosti u ostvarenju građanskih prava. Pasivnost izbeglica i IRL u lokalnoj zajednici, u odnosu na sopstvene probleme utiče i na manju osetljivost lokalne zajednice prema problemima i potrebama izbeglica i IRL .

Poglavlje 3. Analiza situacije i zaključci

Analiza situacije u kojoj se rešava pitanje položaja izbeglica i IRL obuhvata četiri vrste kvalitativnih analize:

1. Pregled dokumentacije o širem radnom okruženju
2. Analizu stanja (SWOT),
3. Analizu zainteresovanih strana i
4. Analizu problema.

1 Pregled dokumentacije o radnom okruženju obuhvatila je nekoliko ključnih nacionalnih strateških dokumenata relevantnih za ovu oblast, aktuelni zakonski okvir koji reguliše pitanja izbeglih lica u Republici Srbiji, strateška dokumenta Opštine Titište realizovane i aktuelne projekte i programe namenjene izbeglim i IRL u Opštini.

Nacionalni strateški dokumenti od značaja za pitanja izbeglih i interno raseljenih lica su:

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica (2002);
- Strategija za smanjenje siromaštva (2003);
- Nacionalna strategija održivog razvoja (2008);
- Nacionalna strategija privrednog razvoja Republike Srbije 2006-2012;
- Nacionalna strategija zapošljavanja 2005-2010;
- Strategija regionalnog razvoja 2007-2012;
- Strategija razvoja poljoprivrede;
- Strategija razvoja socijalne zaštite(2005);
- Nacionalni plan akcije za decu(2004).

Programi i projekti za izbegle i IRL koji su do sada realizovani u Opštini Titište:

--STAMBENO ZBRINJAVANJE:

Opština Titište je uz podršku mnogih donatora do sada realizovala brojne programe za izbeglice i svrstala se u red opština koja je u velikoj meri rešila osnovne stambene potrebe ove populacije

Od 1997god.IzgraĐeno je 26 stanova i organizovana samoizgradnja 56 stambenih jedinica. Ovim putem je zbrinuto blizu 400 lica .

Prvi pilot projekat 26 stambenih jedinica po sistemu puna gradnja u Srbiji je realizovan u Banatskom KaraĐorĐevu 1997.godine.

Drugi projekat stambenog zbrinjavanja je realizovan 2000.godine po sistemu samogradnje sa 18 stambenih jedinica u Česteregu i 4 u Banatskom Višnjicevu.

Treći projekat je raĐen 2002.godine isto kao samogradnja sa 24 stambene jedinice u Banatskom Dvoru i 10 stambenih jedinica u Banatskom KaraĐorĐevu

Za četiri porodice obezbeĐen je smeštaj u programu „Otkupa starih seoskih domaćinstava,„ čime im je rešeno stambeno pitanje

Jedna porodica je rešila stambeno pitanje u programu spajanja porodica: spojilo smo lokalno staračko domaćinstvo sa vitalnom izbegličkom porodicom

Najvažniji zaključci ove analize su sledeći:

- Nacionalna strategija za rešavanje pitanja izbeglih i interno raseljenih lica (2002) definiše osnovne pravce delovanja – obezbeđivanje uslova za povratak i obezbeđivanje uslova za lokalnu integraciju, što je potpuno u skladu sa međunarodno prihvaćenim ciljevima za rešavanje položaja ove grupe građana, ali nedostaje joj aktuelizacija i uskladjivanje sa realnim stanjem..
- Ostale navedene nacionalne strategije pružaju načelnu osnovu i daju smernice za razvijanje mera i akcija u oblasti lokalne integracije izbeglih i interno raseljenih lica kojima se može doprineti unapređenju njihovog životnog standarda i ukupnog društvenog položaja.
- Lokalna dokumenta Opštine Titište do sada nisu eksplicitno bavila pitanjima od direktnog i neosrednog značaja za izbeglo-prognanu populaciju, mada su oni prepoznati kao posebno osetljiva društvena grupa, ali bez specifikovanog programa. Njihovi problemi i potrebe se ne posmatraju izolovano od potreba ostalih ugroženih grupa stanovništva opštine Titište.
- Programi i projekti za izbegle i IRL koji su do sada realizovani, kao i oni koji su u toku, bavili su se rešavanjem sledećih pitanja: stambeno zbrinjavanje, grantovi za početni biznis i ostale dohodovne aktivnosti

2. Analiza stanja u lokalnoj zajednici izvršena je kroz identifikovanje dosadašnjih aktivnosti i rezultata u domenu podrške izbeglicama i IRL i sagledavanja kapaciteta i slabosti, kao i mogućnosti i prepreka sa kojima se suočava zajednica.

Sledi prikaz SWOT analize Analiza stanja u lokalnom sistemu podrške izbeglicama i IRL

Unutrašnje SNAGE lokalnog sistema	Unutrašnje SLABOSTI lokalnog sistema
<ul style="list-style-type: none"> • Generalna politička volja da se rešavaju stvari • Iskustvo i stručnost kadara koji radi sa izbeglicama i IRL • Iskustvo u projektima za izbeglice i IRL • Iskustvo saradnje sa donatorima i međunarodnim programima • Dosadašnji realizovani projekti stambenog zbrinjavanja • Dobro uspostavljen sistem lokalne socijalne zaštite 	<ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno sredstava u lokalnom budžetu • Niz nerešenih problema lokalnog stanovništva - prioriteta • Slabo razvijen civilni sektor – nevladine organizacije • Neorganizovanost izbeglica i IRL • Nedovoljna medijska pokrivenost • Opšta nerazvijenost opštine Titište
Spoljašnje MOGUĆNOSTI	Spoljašnje PRETNJE
<ul style="list-style-type: none"> • Postojanje državnih strategija 	<ul style="list-style-type: none"> • Loša ekonomska situacija

<ul style="list-style-type: none"> • Povećana aktivnost države na ovom planu (stambeno zbrinjavanje, korišćenje EU fondova i saradnja sa međunarodnim fondovima i organizacijama) • Nacionalni programi za zapošljavanje • Međugranična saradnja i projekti • Program obeštećenja imovine • Program otkupa kuća • Pokrajinski fond, Ministarstvo poljopr., NIP • Status nerazvijene opštine 	<p>„nezaposlenost,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Loši bilateralni odnosi sa Hrvatskom (nerešeno stanarasko pravo, konvalidacija radnog staža...) • Spora implementacije nacionalnih strategija • Svetska ekonomska kriza koja se odražava i na fondove EU <ul style="list-style-type: none"> • Nedostatak programa na nacionalnom nivou • Loša informisanost i slabljenje interesa • Erozija društvenih vrednosti-solidarnosti
--	---

Najvažniji zaključci ove analize

- **Glavna snaga** Opštine Titište je iskustvu u partnerskim projektima i zainteresovanosti lokalne samouprave u izgradnji socijalne sigurnosti i zaštite.
- **Slabosti opštine** su prisustvo istih problema kod domaćinog stanovništva, nerazvijenost Opštine i nedostatak civilnog sektora. Oblast samoorganizovanja izbeglica i IRL je takodje nedovoljno razvijena.
- **Spoljašnje mogućnosti** su povećana aktivnost države na ovom planu uz pomoć državnih i pokrajinskih Fondova. Izradu LAP-a kao olakšavanje pristupa Fondovima.
- **Prepreke** opšta nezaposlenost kao i erozija društvene vrednosti.

3. Analizom zainteresovanih strana identifikovane su ključne zainteresovane strane za unapređenje položaja izbeglih i interno raseljenih lica u Opštini Titište koje su diferencirane na krajnje korisnike/ce LAP-a (različite grupe izbeglih i interno raseljenih lica) i ključne partnere lokalnoj samoupravi u razvijanju i primeni mera i programa.

Krajnji korisnici/ce Lokalnog akcionog plana kao krajnji korisnici usluga su: Radno sposobna izbegla i IRL lica koja nemaju odgovarajuću kvalifikaciju za potrebe privrede:

Lica koja nemaju potrebna lična dokumenta

Ključni partneri Opštini Titište koji su na različite načine odgovorni i/ili uključene u aktivnosti vezane za položaj izbeglica i IRL su:

- 1 Povereništvo Komesarijata za izbeglice radi na rešavanju statusnih pitanja i prepoznavanju sveobuhvatne problematike izbeglica i IRL.
- 2 Opštinska uprava obezbeđuje osnovnu dokumentaciju, a u skladu sa svojim ovlašćenjima i nadležnostima (Izvod iz knjige rođenih)

- 3 Centar za socijalni rad je kadrovski i stručno dobro opremljena institucija socijalne zaštite i za izbeglice i IRL i pruža pomoć u pristupanju prava iz oblasti socijalne zaštite, a u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti.
- 4 Crveni krst koje sprovodi programe humanitarne pomoći ugroženima.
- 5 Nacionalna služba za zapošljavanje-Filijala Titište u okviru svojih redovnih delatnosti evidentira i pruža pomoć u zapošljavanju izbeglih i IRL
- 6 Javne službe koje se u rešavanju problema izbeglica i IRL uključuje u skladu sa potrebama i svojim nadležnostima.

Lokalni akteri svoje aktivnosti sprovode u saradnji sa:

- Komesarijatom za izbeglice, koji daje uputstva i smernice za rad poverenika za izbeglice, a koja se odnose na statusna pitanja, pitanja smeštaja i pristupa svim osnovnim pravima.
- UNHCR-om u delu koji se odnosi na integrativne programe stanovanja, a koje UNHCR sprovodi sa svojim partnerima.
- Srpski Demokratski Forum, organizacijom koja već nekoliko godina sprovodi projekat pribavljanja dokumenata kao i pružanja pravne pomoći za izbeglice i progna lica.
- HCIT-pravna pomoć
- INTER SOS-om kao realizatorom projekta trajne integracije, kroz dodelu grantova u građevinskom materijalu za izbeglice i otkupom seoskih domaćinstva.
- Nosioци humanitarnih i razvojnih programa UNHCR-om i IOM-om

4. Analiza problema je pokazala da su glavni problemi izbeglih i interno raseljenih lica u opštini Titište sledeći:

- **Pristup ličnim dokumentima ,rešavanje statusa i ličnih dokumenata u RS**

Velikom broju izbeglih i raseljenih lica osnovni problem čini ostvarivanje prava na lična dokumenta (državljanstvo i prebivalište) u RS, zbog administrativnih i finansijskih poteškoća u pribavljanju dokumenata potrebnih za podnošenje zahteva za prijem u državljanstvo i nakon toga za izdavanje lične karte. Veliki deo izbegličke populacije je upravo zbog ovoga isključen iz sistema socijalne zaštite RS (pravo na materijalno obezbeđenje porodice, tuđa nega i pomoć, dečiji dodatak, roditeljski dodatak i dr). Takođe je prisutan i deo izbegličke populacije koji se još uvek nije opredelio za integraciju i prihvatanje državljanstva RS iz straha da bi to bila prepreka u ostvarivanju ili rešavanju, do sada nerešenih prava u matičnim zemljama (imovinska prava, prava na penziju, upis radnog staža i sl.).

- **Stambeno pitanje-zbrinjavanje i društvena integracija,**

Stambeni status izbeglih i raseljenih lica je indikator na osnovu koga se može oceniti neravnopravan položaj ovih lica u odnosu na domicilno stanovništvo. Veliki deo izbegličke populacije je rešilo stambeno pitanje (ukupno 82 porodica). UNHCR i SDC su u saradnji sa lokalnom samoupravom i korisnicima ovih objekata, izgradili kuće. Manji deo porodica je rešilo stambeni problem kupovinom seoskih imanja. I pored ovih dobrih rezultata, još uvek je stanovanje ključni egzistencijalni problem.

- **Pristup zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti,**

Prema Zakonu o zdravstvenoj zaštiti izbegla i raseljena lica imaju potpuno ista prava kao i domicilno stanovništvo. Međutim, u ovoj oblasti evidentni su veliki problemi u ostvarivanju ovog prava, zbog nerešenog statusa većeg broja izbeglih lica, kojima tokom popisa izbeglica 2004./2005.god. status izbeglice nije potvrđen ili se nisu na ovaj popis odazvala. Ova lica su ili u postupku za dobijanje državljanstva RS ili još uvek nisu ni podnela zahtev za dobijanje istog, nemaju u Republici Srbiji ni boravište ni prebivalište, te nemaju pravo na zdravstvenu zaštitu ni po jednom osnovu. Među ovim licima je veliki broj starih i bolesnih lica, koja zbog neukosti i bolesti veoma teško prevazilaze administrativne prepreke da bi ovo pravo ostvarili. Nedovoljna briga o sopstvenom zdravlju kod izbeglica i IRL je pratilac njihovih života. Evidentiraju se i pojave posttraumatskog ratnog sindroma kod izbeglica i IRL.

- **Obrazovanje dece i odraslih,**

Pravo na obrazovanje se u praksi ostvaruje u potpunosti. Sva deca izbeglih lica su uključena u obrazovni sistem na svim nivoima školovanja. Poteškoće se javljaju kod roditelja koji nemaju novca da finansiraju školovanje, putovanje tj kupovinu Dačkih mesečnih karti jer Opština Titište nema svoju srednju školu i sva deca u srednju školu putuju u Zrenjanin tako da jedan broj dece zbog ovih problema i ne nastavlja školovanje posle osmogodišnje škole.

- **Visok procenat nezaposlenih**

Izbeglice i IRL u lokalnoj zajednici nisu bili obuhvaćeni do sada nijednim projektom Nacionalne službe za zapošljavanje za prekvalifikaciju ili samozapošljavanje. Nezaposlenost je prisutna u visokom procentu među izbegličkom i raseljeničkom populacijom. Zbog niskog stepena obrazovanja i nekvalifikovanosti, primarno među raseljenim licima sa Kosova i Metohije, ali i među izbeglicama, ovoj populaciji je veoma teško da nađe stalno zaposlenje, pa se velikim delom ona izdržavaju radeći slabo plaćene i neredovne sezonske poslove ili poslove «na crno». Deo ove populacije takođe ima administrativnih poteškoća u pribavljanju dokaza o stečenoj kvalifikaciji u matičnim zemljama, kao i dokaza o ostvarenom radnom stažu ili pravu na penziju. Sve ovo dovodi do izraženo siromaštva među velikim delom izbeglih i raseljenih lica

Polazeći od celovite slike problema izbeglica i IRL, identifikuju se sledeće karakteristike njihovog položaja:

- Nedovoljni i neodgovarajući socijalno materijalni potsticaji za integraciju izbeglih i IRL

- Neodgovarajuća podrška starim izbeglim i IRL bez porodične brige mlađih članova
- Visok stepen siromaštva među izbeglicama i IRL
- Nerešeno pitanje odgovarajućeg stambenog smeštaja izbeglih i IRL
- Slaba integrisanost dece izbeglica i IRL
- Visok procenat nezaposlenih izbeglica i IRL u lokalnoj zajednici
- IRL ne poseduju potrebnu ličnu dokumentaciju:usled izmeštenih ili uništenih matičnih knjiga, neuspostavljene sistemske saradnje sa nadležnim institucijama, kao i velikog broja neprijavljene novorođene dece

Na osnovu identifikovanih problema, utvrđuj se mogući pravci za njihovo prevazilaženje:

Pravljenje socijalne karte . Potrebna je terenska aktivnost na detaljnom istraživanju socijalnih potreba kako bi se dobila realna slika individualnog stanja i izbegao kolektivan pristup što omogućuje realniju raspodelu resursa,

Proširenje aktivnosti Centra za socijalni rad i formiranje multisektorskog tima za efikasniji pristup i pomoć izbeglicama i povratnicima. Uloga Centra sa stručnim kapacitetima koje poseduje može značajnije doprineti celovitom zadovoljenju potreba izbeglica i IRL..

Formiranje projektnog tima – grupe za izradu projekata i kontakta sa međunarodnim organizacijama koja mogu biti značajna podrška lokalnoj samoupravi u rešavanju pitanja koja su kritična za izbeglice i IRL, ali i za lokalno stanovništvo.

Stručno obrazovanje i obuka –Problem zapošljavanja izbeglica i IRL ne može se rešiti bez popravljavanja njihove obrazovne strukture. Moguće obuke treba da su povezane sa lokalnim potrebama privrede. Idealno je da privatni sektor bude uključen u dizajniranje kurseva kako bi se zadovoljile potrebe lokalnih kompanija Opština će se pobrinuti da se obuka izvodi na najefektivniji mogući način- kombinovanjem teoretskih i praktičnih

Uklanjanje prepreka zapošljavanju –sprovode se kroz podizanje svesti među poslodavcima o prednostima zapošljavanja određenih društvenih ugroženih grupa.Projekti se takođe odnose na obezbeđivanje određenih objekata ili zemljišta nezaposlenima za radno angažovanje– projekti koji će garantovati privremeno zapošljavanje nezaposlenih kroz sticanje radnog iskustva i programa javnih radova. Njihov profesionalni razvoj biće ključni deo tih projekata, Ovakve projekte prvenstveno sprovoditi za mlade ljude koji nikada nisu radili ili za one koji treba da nauče nove veštine kako bi se ponovo zaposlili.prihvat i zbrinjavanje ovih lica, kao neophodnu pomoć za uspešnu intergraciju i uključivanje u lokalnu zajednicu.

Informisanje i savetovanje – pokriva niz projekata koji ili pomažu ljudima da se ponovo zaposle ili onima kojima pretila nezaposlenost da pronađu alternativni posao, takvi projekti obuhvatiće osnivanje ustanova za traženje posla, poslovnih klubova, obuku na temu tehnika intervjua ili pripremu planova za povratak na posao.

ZAKLJUČCI I PREPORUKE:

- Opština Titište sa svojim vrlo nepovoljnom demografskom strukturom, prisustvom izbeglica i IRL na svojoj teritoriji može trenutne nepovoljne trendove

popraviti. Svi aspekti problema radne snage u dužem periodu mogu predstavljati ograničenje uravnoteženog ruralnog razvoju

Ovg kraja.U ovm kontekstu treba posmatrati i pitanje radnog angažovanja
Izbeglica i IRL.

- Starosna i radna struktura stanovnika na selima je vrlo nepovoljna. S druge strane sela poseduju materijalne resurse za život i razvoj i u tom kontekstu treba razvijati mere za trajnu integraciju izbeglica i IRL u ruralnim područjima opštine Titište.
- Krupan problem izbeglih-prognanih i IRL lica je pribavljanje lične dokumentacije i rešavanje statusa. Rešenjem ovog problema stekli bi se uslovi za ostvarivanje prava iz oblasti socijalne zaštite, uslovljeni državljanstvom RS i prebivalištem.
- Sve grupe stanovnika Titišta imaju poteškoće pri zpošljavanju Ovaj problem pogađa i domicilno stanovništvo, ali je mnogo izraženiji kod izbegličke i raseljeničke populacije. Delimično rešenje su prekvalifikacije koji su opredeljene ka samostalnom otpočinjanju biznisa uz pomoć lokalne samouprave.

- Rešavanje stambenog pitanja izbeglica i IRL je i dalje ključno.. Za rešavanje ovog pitanja postoji više načina : izgradnja povratničkog naselja; otkup starih seoskih kuća sa okućnicom i obezbeđivanje sredstava za njihovu adaptaciju , čime bi se podmladila i oživela seoska sredina; posredovanje lokalne samouprave, Centra za socijalni rad u obezbeđivanju stambenog prostora za ova lica putem posredovanja u sklapanju ugovora o doživotnom izdavanju , čime bi se rasteretili gerontološki centri i izašlo bi se u susret starim licima da ostanu da žive u svojim kućama.

Poglavlje 4.

Prioritetne grupe

Kriterijumi lokalnog akcionog plana za izbor prioritetnih grupa među izbeglim i IRL. Materijalni i zdravstveni status porodica- stepen ugroženosti

- Brojnost porodice kao prioritet
- Vidljivost/nedivljivost ciljne grupe i njenog problema
- Resursi lokalne zajednice-kojima raspolaže i ovlašćenja koja ima
- Aktivan pristup – spremnost korisničke grupe na aktivizam i samoorganizovanje
- Izbeglice koje nemaju rešeno stambeno pitanje
- Izbeglice i IRL koji imaju teškoće pravne prirode (npr. nerešeno pitanje ličnih dokumenata za IR) i nedovoljan pristup informacijama

Na bazi kriterijuma koji su se pre svega bazirali na težini i raširenosti problema sa kojima se suočavaju građani i građanke iz izbegličke i IRL populacije, ovaj akcioni plan će primarno biti usmeren na sledeće grupe:

- Stari koji nisu ostvarili prava iz radnog odnosa i nemaju lična primanja
- Jednoroditeljske porodice
- Osobe bez imovine i prihoda
- Porodice sa decom sa smetnjama u razvoju
- Mnogočlane porodice IRL, bez prihoda -
- Izbegli i IRL koji žive u ruralnim uslovima
- Izbegli i IRL – žrtve nasilja

U svim navedenim korisničkim grupama žene se tretiraju kao poseban prioritet.

Poglavlje 5.

Opšti i specifični ciljevi LAPa

Lokalnim akcionimog planoma za unapređenje položaja izbeglih i IRL definisana su dva opšta cilja koja je realno moguće ostvariti u periodu od 2010-2013 godine i to putem sistematskih i održivih programa u opštinu Žitište. Polazeći od analize stanja ,lokalnih resursa i kapaciteta, kao i od potreba unapređenje sveobuhvatnog položaja izbeglih i IRL u opštini Žitište, a u skladu sa nacionalnim strateškim opredeljenjima. . U ostvarenju postavljenih ciljeva trenutne aktivnosti su usmerene na poboljšanje stanja, položaja IRL, a sve zbog daljeg razvijanja održivih struktura koji će podržati njegovu primenu i praćenje u procesu donošenja odluka u opštini na svim nivoima.

Lokalnog akcionog plana za unapređenje položaja izbeglih i IRL definisana su dva opšta cilja koja je realno moguće ostvariti u periodu od 2010-2013 godine i to je

OC1-Poboljšani socijalno-materijalni uslovi za integraciju izbeglih i interno raseljenih u ruralnim sredinama kroz lokalne i državne programe za trajno rešavanje stambenog pitanja otkupom i adaptacijama kuća u ruralnim sredinama.

OC2-Poboljšanje životnog standrada i egzistencijalnih uslova za integraciju izbeglih i IRL kroz lokalne programe za povećanje zapošljavanja i stvaranja uslova za njihovo ekonomsko osamostalivanje i uključivanje u društveni život Opštine Žitište.

Iz ovako postavljenih opštih ciljeva forulisani su specifični ciljevi koji su relevantni za ostvarivanje opštih ciljeva u periodu 2010-2013. godine i to:

SPECIFIČNI CILJEVI-SC1

- SC1a. U periodu od početka 2010god. do kraja 2011 god.stambeno zbrinuti 10 najugroženijih izbegličkih i IRL porodica otkupom 10 kuća u ruralnim sredinama.
- SC1b. U periodu 2010-2012god. obezbediti podršku u građevinskom materijalu za 20 porodica izbeglih i IRL ,za završavanje započetih stambenih objekata ili popravku postojećih starih u saradnji sa KIRS-om.
- SC1c U periodu 2010-2012.god. u saradnji sa Pokrajinskim fondom za zbrinjavanje, obezbediti za najmanje 15 porodica izbeglih i IRL dogradnju novozapočetih kuća i adaptaciju starih porodičnih kuća.

SPECIFIČNI CILJEVI-SC2

- SC2a U periodu od početka 2009 do kraja 2013 god. podsticati samozapošljavanje sredstvima Lokalnog fonda za pokretanje malog porodičnog biznisa u saradnji sa MSP ifondom za razvoj APV.
- SC2b U periodu od početka 2010 do kraja 2012god. obezbediti za izbegle i IRL porodice po 5 „paketa“ godišnje za otpočinjanje samostalnog porodičnog malog biznisa.
- SC2c U periodu 2010-2011 godina u saradnji sa Komesarijatom i donatorima izgraditi deset stanova za stanovanje u „zaštićenim uslovima „ u Banatskom Karađorđevu korisnici bi bile 80% izbegličke i raseljeničke porodice a 20% domicilno stanovništvo.

Poglavlje 6.

Aktivnosti – zadaci za realizaciju LPA TABELA LOKALNOG AKCIONOG PLANA za 2009 i 2010 godinu

Specifični cilj SC1a: U periodu od početka 2010 do kraja 2011god.stambeno zbrinuti 10 najugroženijih izbegličkih i IRL porodica otkupom 10 kuća u ruralnim sredinama.							
Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		
Identifikovanje najugroženijih porodica-	Prva polovina 2010	Identifikovano najmanje 10 porodica	Broj identifikovanih porodica	Postojeći ljudski resursi		Poverenik	Opštinsko veće i mesne zajednice
Identifikovanje raspoloživih kuća-seoskih domaćinstava	Prva polovina 2010	Identifikovano najmanje 10 slobodnih kuća	Broj identifikovanih	Postojeći ljudski resursi		Poverenik	Mesne zajednice
Pravljenje finansijske konstrukcije i plana prikupljanja sredstava za otkup kuća	3. kvartal 2010	Napravljen plan i otpočeti kontaktk sa donatorima	Broj i zainteresovanost donatora	Postojeći ljudski resursi		Poverenik	
Identifikovani donatori-obezbedjena finansijska sredstva za 5 porodica	3.kvartal 2010	Obezbedjena sredstva za otkup 5 kuća	Iznos obezbedjenih sredstava	-		Lokalna samouprava i poverenik	Identifikovani donator, KIRS
Realizacija kupovine kuća	4. kvaral 2010	Kupljeno 5 seoskih kuća za 5 najugroženijih porodica	Broj kupljenih kuća		50.000 EUR	Lokalna samouprava i poverenik	Donator, korisnici
Useljavanje porodica	4. kvartal 2010	5 porodica useljeno u kuće	Broj stambeno zbrinutih porodica	5.000 EUR za početnu pomoć		Poverenik	CK, porodice, lokalna samouprava
Identifikovani donatori-obezbedjena finansijska sredstva za drugih 5	1 i 2. kvaratla 2011	Obezbedjena sredstva za otkup još 5 kuća	Iznos obezbedjenih sredstava			Poverenik i Lokalna samouprava	donatori

porodica							
Realizacija kupovine kuća	3 kvartal 2011	Kupljeno 5 seoskih kuća za 5 najugroženijih por.	Broj kupljenih kuća		50.000	Lokalna samouprava i poverenik	Donator, KIRS
Useljavanje porodica	4.kvartal 2011	5 porodica useljeno u kuće	Broj zbrinutih porodica	5.000 EUR		Poverenik	CK, porodice, lokalna samouprava

Specifični cilj SC1 b: U periodu od 2010-2012 godine obezbediti podršku u građevinskom materijalu za 20 porodica izbeglih i IRL ,za završavanje započetih stambenih objekata ili popravku postojećih starih u saradnji sa KIRS-om							
Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		
Identifikovati porodice koje imaju potrebu za podrškom	1 kvartal 2010	Identifikovane sve porodice koje imaju potrebu za podrškom u gradjev.materijalu	Broj identifikovanih porodica	Postojeći ljudski resursi		Poverenik	MZ, CK
Obezbediti sredstva-podršku za program	1 kvartal 2010	Obezbedjena podrška za najmanje 10 porodica u 2009	Broj porodica za koje je obezbedjena podrška	3.000 EUR	50.000 EUR.	Poverenik	KIRS
Izrada kriterijuma za odabir prioritenih porodica	1,kvartal 2010	Napravljeni kriterijumi	Kvalitet kriterijuma	Postojeći ljudski resursi		Savet za migracije/radna grupa	CK,, Kirs
Odabrati prioritene porodice	2.kvartal 2010	Odabrano 10 porodica	Broj porodica			Savet za migracije/radna grupa	
Realizacija pomoći – prvi krug	2 kvartal 2010	Podeljena pomoć			KIRS	Poverenik	
Isti krug aktivnosti će se organizovati i u 2010							
Specifični cilj SC1 c U periodu od 2010-2012.godine u saradnji sa Pokrajinskim fondom za zbrinjavanje, obezbediti dogradnju novozapočetih kuća i adaptaciju starih							

porodičnih kuća za najmanje 15 porodica izbeglih i IRL.

Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		
Identifikovati porodice koje imaju potrebu za podrškom	1 kvartal 2010	Identifikovane sve porodice koje imaju potrebu za podrškom u građev.materijalu	Broj identifikovanih porodica	Postojeći ljudski resursi		Poverenik	MZ,
Obezbediti sredstva - podršku za program	2 kvaratal 2010	Obezbedjena podrška za najmanje 5 porodica u 2010	Broj porodica za koje je obezbedjena podrška		Pokrajinski fond	Poverenik	Pokrajinski fond
Izrada kriterijuma za odabir prioritenih porodica	3,kvartal 2010	Napravljeni kriterijumi	Kvalitet kriterijuma	Postojeći ljudski resursi		Savet za migracije/radna grupa	CK, FOND
Odabrati prioritene poodice	3.kvartal 2010	Odabrano 5 porodica	Broj porodica			Savet za migracije/radna grupa	
Realizacija pomoći – prvi krug	4 kvartal 2010	Podeljena pomoć			Pokrajinski fond	Poverenik	Pokrajinski sekretarijat
Isti krug aktivnosti će se organizovati i u 2010							

Specifični cilj SC2a: U periodu od početka 2010 do kraja 2013 god. podsticati samozapošljavanje sredstvima Lokalnog fonda za pokretanje malog porodičnog biznisa u saradnji sa MSP i fondom za razvoj APV

Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		
Ispitati zainteresovanost medju zbeglica i IRL	Drugi kvartal 2010	Identifikovano najmanje 5 porodica	Broj zainteresovanih porodica	Postojeći ljudski resursi		OU Žitište	NSZ, Poverenik
Istražiti lokane potrebe i potrebe tržišta	Treći kvartal 2010	Identifikovane oblasti za porodični biznis				OU Žitište	Fond za razvoj PV poverenik
Napravi plan celovite podrške porodicama koji se odluče za samozapošljavanje-individulano	Četvrti kvartal 2010	Napravljen individualni plan podrške za svaku porodicu	Broj i kvalitetet planova			OU Žitište	Poverenik, NSZ
Organizovati edukacije i konsultacije za nosioce porodičnog biznisa	Prvi kvartal 2011	Organizovana edukacija i konsultacije	Broj seminara i konsulatcija Zadovoljstvo korisnika	Fond za razvoj		OU Žitište	Poverenik
Realizovati prvi krug podrške	Drugi kvartal 2011	Grantove dobile tri porodice	Broj porodica Iznos granta	Fond za razvoj		Lokalni fond za razvoj	

Specifični cilj SC2 b: U periodu od početka 2010 do kraja 2012 god. obezbediti za izbegle i IR porodice po 5 „paketa“ godišnje za otpočinjanje samostalnog porodičnog malog biznisa							
Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		
Identifikovati interese, potrebe i mogućnosti porodica za ovim vidom pomoći	1 kvartal 2010	Postoji jasna slika o interesima, potrebama i mogućnosti porodica za ovim vidom pomoći	Broj porodica koje su spremene za ovakav vid podrške	Postojeći ljudski resursi		Poverenik	KIRS
Obezbeđivanje donatorskih sredstava-paketi	2 kvaratal 2010	Obezbeđeno minimalno 5 paketa	Broj paketa		Donator KIRS	Poverenik, KIRS	
Izrada kriterijuma za izbor prioriternih porodica	2 kvaratal 2010	Napravljeni kriterijum	Kvalitet kriterijuma			Savet za migracije	KIRS , povernik
Odabir porodica	3 kvaral 2010	Odabrano 5 porodica	Broj odabranih porodica			Savet za migracije	KIRS, poverenik
Obuka korisnika pomoći	4.kvartal 2010	Obavljena obuka za 5 porodica	Obim i kvalitet obuke			Poverenik	KIRS
Realizacija pomoći	4 kvartal 2010	Podeljeni paketi za 5 porodica	Broj paketa pomoći		KIRS, donator	Poverenik	KIRS, donator
Napomena: isti ciklus će se ponoviti u 2011							

Specifični cilj SC2 c: U periodu od početka 2010 do kraja 2011 godine izgraditi deset stambenih jedinica za stanovanje u zaštićenim uslovima u Banatskom Karadorđevu

Aktivnost	Period realizacije (od – do)	Očekivani rezultat	Indikator(i)	Potrebni resursi		Nosilac aktivnosti	Partner/i u realizaciji
				Budžet lok. samoup.	Ostali izvori		
Sprovedenje tendera za odabir najpovoljnijeg izrađivača projektno tehničke dokumentacije	01.10.2010.- 10.12.2010.	Sproveden tender najpovoljnijeg izrađivača projektno tehničke dokumentacije	Odluka o odabiru najpovoljnijeg izrađivača projekta tehničke dokumentacije	50.000,00		OU Žitište Tenderska komisija	
Izrada projektno tehničke dokumentacije	01.01.2011- 15.02.2011	Izrađena projektno tehnička dokumentacija	Izrađena projektno tehnička dokumentacija	495.000,00		Odabrani najpovoljniji izvođač projektno tehničke dokumentacije	

Sprovođenje tendera za izgradnju objekta	20.02.2011. 05.04.2011	Sproveden tender za izgradnju objekta	Odluka o izboru najboljeg izvođača radova	50.000,00		OU Žitište Tenderska komisija	
Izgradnja objekta	10.04.2011- 31.10.2011.	Izgrađen objekat	Izgrađen objekat		18.000.000,00	Odabran najpovoljniji izvođač	
Rad komisije za odabir korisnika za dodelu stanova	10.04.2011- 10.05.2011	Formirana komisija za izradu kriterijuma i izbor korisnika za dodelu stanova	Doneta odluka o izboru članova Komisije za izradu kriterijuma i izbor korisnika za dodelu stanova		Fond za razvoj NSZ		Savet za migracije i trajna rešenja
Oglašavanje ,izbor i donošenje odluke o izboru korisnika	25.05.2011- 25.07.2011	Doneta odluka o izboru korisnika	Sačinjena rang lista	5.000,00		Komisija za izradu kriterijuma i izbor korisnika za dodelu stanova	
Dodela stanova i zaključivanje ugovora sa korisnicima	31.10.2011.- 30.11.2011.	Dodeljeni stanovi i zaključeni ugovori sa korisnicima	Raspodeljeno 10 stanova određene korisničke porodice	50.000,00		Komesarijat za izbeglice ,OU Žitište,Centar za socijalni rad	Savet za migracije
Medijska prezentacija	30.11.2011. 31.12.2011.	Informisani korisnici i Domicilno stanovništvo	CD 5 prezentacija i novinski članci	30.000,00		PR služba OU Žitište	Lokalna javna glasila

Poglavlje 7 Resursi/budžet

Sredstva za realizaciju ovog Lokalnog plana obezbeđivaće se iz različitih izvora: delom iz budžeta lokalne samouprave, delom iz donatorskih budžeta, odnosno pomoću projekata koji će se razviti na osnovu ovog Lokalnog plana, kao i iz drugih dostupnih izvora. Potencijalni donatori i fondovi na koje će se realizacija LPA oslanjati su IOM, UNHCR, ASB, USAID, Pokrajinski fond za izbeglice, Fond za razvoj AP i drugi dostupni izvori.

Postupajući u skladu sa donetim nacionalnim strategijama očekuje se finansijska podrška resornih ministarstava u realizaciji aktivnosti LPA.

Procena cene koštanja LPA će se raditi za svaku godinu posebno, odnosno za svaki od specifičnih zadataka koji su identifikovani.

U pristupu realizaciji ovog LPA, polaziće se od identifikovanja i korišćenja svih već postojećih resursa u lokalnoj zajednici (ljudskih i materijalnih), a insistiraće se na većoj samoorganizovanosti i učešću ministarstava u realizaciji aktivnosti LPA.

Poglavlje 8. Aranžmani za primenu

Aranžmani za primenu LPA u Opštini Žitište obuhvataju **lokalne strukture i različite mere i procedure** koje će osigurati njegovo uspešno sprovođenje. U okviru lokalnih struktura, razlikuju se:

- 1) Strukture za upravljanje procesom primene LPA i**
- 2) Strukture koje su operativne i primenjuju LPA**

Strukturu za upravljanje procesom primene LPA.

Nakon njegovog usvajanja, predstavljaće Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja. Savet za migracije će kao deo svog budućeg rada, napraviti Plan upravljanja primenom lokalnog plana.

Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja kao upravljačka struktura ima sledeće zadatke:

- U potpunosti odgovara za vođenje celokupnog procesa primene Lokalnog plana;
- Imenuje lokalne timove za upravljanje projektima koji nastanu kao rezultat operacionalizacije Lokalnog plana;
- Obezbeđuje pristup i prikupljanje svih podataka i informacija u elektronskoj formi od svakog aktera-učesnika u procesu unapređenja položaja izbeglih i IRL u lokalnoj zajednici;
- Održava kontakte sa svim učesnicima u realizaciji Lokalnog plana; Upravlja procesom praćenja (monitoringa) i ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) Lokalnog plana;
- Održava kontakte sa javnošću i donosiocima odluka u lokalnoj samoupravi.
- Upravlja procesom praćenja (monitoringa) i ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) Lokalnog plana;
- Održava kontakte sa javnošću i donosiocima odluka u lokalnoj samoupravi.

Operativna struktura.

Za primenu ovog Lokalnog akcionog plana činiće institucije, organizacije i timovi formirani u cilju neposredne realizacije plana i projekata razvijenih na osnovu Lokalnog plana. U skladu sa Lokalnim akcionim planom, biće realizovana podela uloga i odgovornosti među različitim akterima u lokalnoj zajednici-partnerima u realizaciji. Svaki akter će u skladu sa principom javnosti i transparentnosti rada voditi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju i pripremati periodične izveštaje o radu. Izveštaji će biti polazna osnova za praćenje i ocjenjivanje uspešnosti rada.

Operativna struktura za primenu Lokalnog plana ima sledeće zadatke i odgovornosti:

- Realizacija Lokalnog akcionog plana;
- Neposredna komunikacija sa korisnicima/cama usluga koje se obezbeđuju Lokalnim planom;
- Redovno dostavljanje izveštaja koordinatoru/ki Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja o svim aktivnostima na sprovođenju Lokalnog plana;
- Učešće u eventualnim obukama za unapređenje stručnosti i kompetencija za sprovođenje zadataka Lokalnog plana;
- Unapređenje procesa primene Lokalnog plana u skladu sa sugestijama i preporukama upravljačke strukture.

Upravljačka i operativna struktura će razviti plan i mehanizme međusobne komunikacije, pratiće uspešnost razmene informacija i efikasnost komunikacije u odnosu na očekivane rezultate primene Lokalnog plana. Plan komunikacije upravljačke i operativne strukture urediće vreme i načine razmene informacija i preduzimanja odgovarajućih akcija.

Detaljne godišnje planove za naredni period, nakon 2010. god. pripremaće Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja uz aktivne konsultacije sa operativnim strukturama. Po potrebi, Savet će formirati i odgovarajuće radne timove.

Mehanizmi praćenja, ocenjivanja uspešnosti primene Lokalnog plana i donošenja eventualnih korektivnih mera biće definisani Planom praćenja i ocenjivanja uspešnosti (planom monitoringa i evaluacija).

Poglavlje 9.

Praćenje i ocena uspešnosti

Cilj praćenja i ocene uspešnosti (monitoringa i evaluacije) LPA je da se sistematično prikupljaju podaci, prati i nadgleda proces primene i procenjuje uspeh LPA radi predlaganje eventualnih izmena u aktivnostima na osnovu nalaza i ocena.

Vremenski okvir :Monitoring (kao sistematski proces prikupljanja podataka) sprovodi se kontinuirano i dugoročno za period 2010-2013. Evaluacija (kao analiza podataka i donošenje ocene o uspešnosti) vršiče se periodično - jednom godišnje i podnosiće se izveštaj Skupštini Opštine Žitište do polovine decembra. Finalna evaluacija obaviće se na kraju 2013 godine.

Predmet monitoringa i evaluacije: Monitoring i evaluacija uključuju celovito sagledavanje ispunjenja aktivnosti - zadataka i specifičnih ciljeva.

Ključni indikatori uticaja za praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene Lokalnog plana će biti sledeći:

- Broj novih usluga - lokalnih mera / programa za izbegla i IRL;
- Obuhvat izbeglih i IRL novim uslugama i merama;
- Struktura korisnika/ca usluga i mera / programa;
- Nivo uključenosti različitih aktera u pružanje usluga izbeglim i IRL u lokalnoj zajednici;
- Obim finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL;
- Struktura finansijskih sredstava izdvojenih za usluge izbeglim i IRL (budžet lokalne samouprave, donatorska sredstva, drugi izvori...).

Procesni indikatori

za praćenje i ocenjivanje uspešnosti primene LPA su definisani u sklopu tabele Lokalnog akcionog plana

- Broj porodica stambeno zbrinutih
- Broj zaključenih ugovora o radu
- Broj lica koja su dobila sertifikate o prekvalifikaciji
- Broj i vrsta edukativnih radionica i broj učesnika
- Broj potpisanih protokola o saradnji sa odabranim NVO organizacija

Metode i tehnike monitoringa i evaluacije:

Za uspešno obavljanje monitoringa i evaluacije koristiće se standardni set alata među kojima su: evidentiranje korisnika, intervjui sa korisnicima (upitnici, razgovori, ankete), izveštavanje i dr.

Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja će biti odgovorna za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada na primeni Lokalnog plana akcije - vršiče monitoring (M) i evaluaciju (E). Tim za M i E čine predstavnici/ce -stručna lica iz lokalnih institucija i organizacija koje se neposredno ili posredno bave pitanjima izbeglih i IRL, kao i predstavnici/ce korisničkih grupa ovog Lokalnog plana. Savet za upravljanje migracijama i trajnim rešenjem će svojim Planom rada definisati način organizovanja monitoringa i evaluacije Lokalnog plana.

- nastanu kao rezultat operacionalizacije Lokalnog plana;
- Obezbeđuje pristup i prikupljanje svih podataka i informacija u elektronskoj formi od svakog aktera-učesnika u procesu unapređenja položaja izbeglih i IRL u lokalnoj zajednici;
- Održava kontakte sa svim učesnicima u realizaciji Lokalnog plana; Upravlja procesom praćenja (monitoringa) i ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) Lokalnog plana;
- Održava kontakte sa javnošću i donosiocima odluka u lokalnoj samoupravi.
- Upravlja procesom praćenja (monitoringa) i ocenjivanja uspešnosti (evaluacije) Lokalnog plana; Održava kontakte sa javnošću i donosiocima odluka u lokalnoj samoupravi.

Operativnu strukturu za primenu ovog Lokalnog akcionog plana činiće institucije, organizacije i timovi formirani u cilju neposredne realizacije plana i projekata razvijenih na osnovu Lokalnog plana. U skladu sa Lokalnim akcionim planom, biće realizovana podela uloga i odgovornosti među različitim akterima u lokalnoj zajednici-partnerima u realizaciji. Svaki akter će u skladu sa principom javnosti i transparentnosti rada voditi odgovarajuću evidenciju i dokumentaciju i pripremati periodične izveštaje o radu. Izveštaji će biti polazna osnova za praćenje i ocenjivanje uspešnosti rada.

Operativna struktura za primenu Lokalnog plana ima sledeće zadatke i odgovornosti:

- Realizacija Lokalnog akcionog plana;
- Neposredna komunikacija sa korisnicima/cama usluga koje se obezbeđuju Lokalnim planom;
- Redovno dostavljanje izveštaja koordinatoru/ki Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja o svim aktivnostima na sprovođenju Lokalnog plana;
- Učešće u eventualnim obukama za unapređenje stručnosti i kompetencija za sprovođenje zadataka Lokalnog plana;
- Unapređenje procesa primene Lokalnog plana u skladu sa sugestijama i preporukama upravljačke strukture.

Upravljačka i operativna struktura će razviti plan i mehanizme međusobne komunikacije, pratiće uspešnost razmene informacija i efikasnost komunikacije u odnosu na očekivane rezultate primene Lokalnog plana. Plan komunikacije upravljačke i operativne strukture urediće vreme i načine razmene informacija i preduzimanja odgovarajućih akcija.

Detaljne godišnje planove za naredni period, nakon 2010. god. pripremaće Savet za upravljanje migracijama i trajna rešenja uz aktivne konsultacije sa operativnim strukturama. Po potrebi, Savet će formirati i odgovarajuće radne timove.

Mehanizmi praćenja, ocenjivanja uspešnosti primene Lokalnog plana i donošenja eventualnih korektivnih mera biće definisani Planom praćenja i ocenjivanja uspešnosti (planom monitoringa i evaluacija).